

Omega 28

En ovanligt vettig båt för hela familjen

28 fot är en lätthanterlig storlek på segelbåtar – inte för små och trånga eller för stora och tunga, så man får problem vid ankring och tilläggning. En av de trevligaste i klassen är Omega 28. Den har bra utrymmen och fina seglingsegenskaper.

Av Curt Gelin
Foto Claes Löfgren

■ ■ Bland det svåraste för en båtbyggare måste vara att konstruera en båt som tilltalar både den som uppskattar goda utrymmen inombords, och den som tycker om att segla.

De flesta segelbåtar vi testat är antingen huvudsakligen bobåtar eller främst segelbåtar. Kombinationen är svår att uppnå.

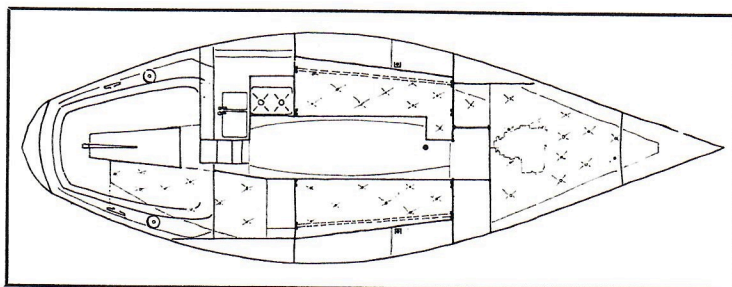
Det var därför med ett visst mått av spänning vi bestämde oss för att bekanta oss med Omega. Hon är inte helt ny på marknaden. Hon visades för första gången i Långe- drag 1976.

Sedan dess har båten utvecklats undan för undan och är nu en intressant båt i 28-fotsstorleken.

Prismässigt (115 000 kr) konkurrerar den med båtar som Compis, Albins nya Cumulus, Maxi 84, Mistinguette och Shipman 28 – i den mån denna byggs.

Många jämför den också med Accent och då kanske framför allt för linjernas skull.

– Det skiljer mycket i båtarnas

Inredningen är enkelt och förnuftigt disponerad. Salong, stickkoj, pentry om babord och förpik med toa om babord.

linjer, säger Peter Stähle, som ritat båten. Min båt är mycket mera V-formad i skrovet och påminner mera om en Doug Peterson-konstruktion än en Norlinkonstruktion.

Konstruktören till båten har arbetat en del ihop med Peter Norlin, men också gjort egna båtar – bl a den mycket extrema kvartstonnaren Robber.

Målsättningen med båten var inte att utveckla en snabb kappseglingbåt. I stället ville man försöka få en tidlös båt. En båt som seglar fint och har snygga linjer.

Den är avsedd för skärgårds- och havssegling i lika delar. Det V-formade skrovet kan sägas vara anpassat för segling på havet, medan riggen är för skärgårdssegling. Om man vill hårdra resonemanget.

Hur som helst kan man snabbt konstatera att Omega inte bara har moderna linjer utan även är en modern rigg.

Skrovet görs i två halvor

Båten lamineras för hand och skrovet görs i två halvor som sedan klistras ihop. Laminattjockleken

varierar med det kraftigaste partiet i kölstråket, som sig bör.

Däcket är gjort i balsasandwich och bultas fast till skrovet. Förbindningen sker med hjälp av en relingslist i aluminium där bultarna sitter på ungefär 10 cm avstånd runt skrovet.

Kölkonstruktionen är gjord med tanke på svenska skärgårdar. Det betyder att radien är hyggligt tilltagen både akteröver och utmed kölen i slaget.

Konstruktionen försvagas dock något av att propelleraxeln går genom plastdelen av kölen. Om man inte laminerar mycket noga just här, så att partiet blir homogent innan hålet för axeln borras, kan lätt läckage uppstå vid grundstötningar.

Röstjärnen sitter dels i däcket dels via rostfria band ner till bordläggningen. Härigenom avlastas krafterna från riggen effektivt ut i bordläggningen och konstruktionen blir stark och enkel.

Däckslayouten är konventionell med storfallet på masten och övriga kontroller neddragna till brunnen via stoppare.

Längst fram har man en lucka för ankare eller försegel.

Invändigt är båten försedd med fem kojor, förpik, salong och stickkoj. I mitten finns ett klaffbord och om babord ligger pentryt. På motsatta sidan finns ett bord för avställning eller navigering.

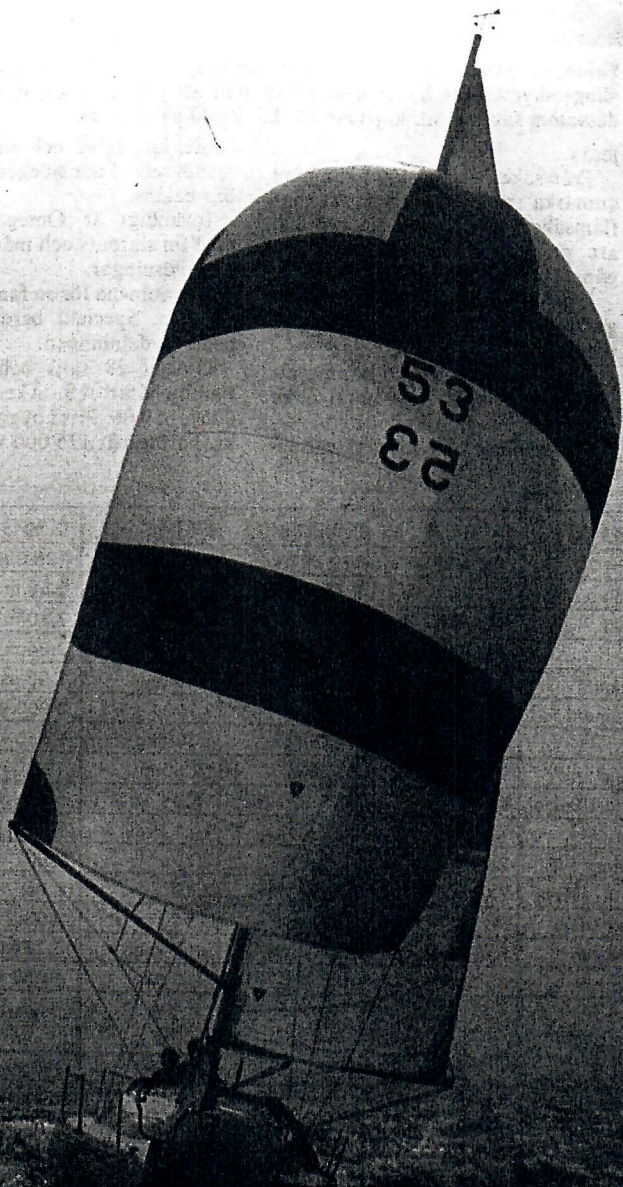
Vi testade i idealväder

Den här testen genomfördes under två dagar i mitten av augusti under ideala väderleksförhållanden. Vi levde ombord under dessa dagar för att verkligen kunna bedöma båtens bekvämlighet som familjebåt.

Vi lade ut från Bullandö Marina i Stockholms skärgård, satte spinnaker och seglade till Möja, där vi dukade lunch på sittbrunnsbordet och konstaterade att sittbrunnen är utmärkt om man är två.

För fyra vuxna kan det bli något trångt. Detta beror på att brunnen är jämförelsevis smal. Vilket hänger ihop med att man önskat göra akterpartiet smalt för att få fina seglande linjer.

Efter lunchen hissade vi på igen för att segla ut på havet. Närmaste vägen dit var via Ostholmen–Storö

Här kanar Omega fram under full kontroll i 10 m/sek.

genom mycket smala sund. Här visade sig båten genast från sin fördelaktigaste sida. Den höga 7/8-riggen med det stora storseglet gav båten förnämliga manöveregenskaper. Den sköt fart mycket fort och man fick över focken på någon sekund.

Det gick att segla två båtlängder och sedan slå – och ändå hela tiden hålla fart i båten. Detta hade aldrig gått med en mastheadriggad båt.

Vi uppskattade också båtens styrförmåga; något man kan tacka det delvis balanserade roderet för. Båten lydde minsta roderutslag och vi vågade därför gå mycket nära djupa bergssidor innan vi slog.

Väl ute på havet beslöt vi oss för att runda Almagrundet. Vinden låg på SO 6–7 m/sek. Sjön gick ganska hög med dyning från SO.

I den typen av sjö trivdes Omega fint. Hon kom fort upp i marschfart och hade härligt driv genom sjöarna.

Balansen är fin. På vår testbåt kunde man sitta och styra båten med tummen och pekfingeret på rorkultsförlängaren. Så lätt ligger båten.

Mycket fina sjöegenskaper

Sjöegenskaperna är mycket fina. I jämförelse med många andra båtar kändes Omega förbluffande lätt att segla över sjöarna och utan störande dunsar. Visst fick vi några, men i krabb sjö vore det konstigt annars. Dessutom går båten med bra fart genom sjön utan hårda rörelser.

Båtens höga rigg och stora storsegel gör att man inte blir lika beroende av spinnaker som på vanliga mastheadriggade båtar. Detta uppskattade vi särskilt när vi rundade Almagrundet sent på kvällen. Båten gjorde bra fart tillbaka till Sandhamn, för stor och fock.

En del av filosofin bakom den höga 7/8-riggen är ju att man skall kunna segla i slingrande skärgårdsleder med bra fart utan spinnaker.

Under tilläggningsmanövrerna visade det sig att båten går helt utmärkt att segla för bara storen. Vi tappade t ex ett par fendrar i samband med tilläggningen och lyckades få upp dem ganska lätt genom att båten var så behagligt följsam i manövrerna.

Vi seglade också båten för spinnaker och fann den vara stadig. Under press skär den dock upp, som många andra båtar. Totalt anser vi dock att man kan föra spinnaker med full kontroll på Omega i 9–10 m/sek – och få uppleva hur fint hon surfar på sjöarna.

En stor del av hemligheten med Omegas fina seglingsegenskaper ligger just i hennes fina segel. Till skillnad från många andra båtvarv har Familjebåtar AB valt segel från ett svenskt toppsegelmakeri – Gransegel.

Tänk vilka fina båtar båt köparna skulle få att segla om flera svenska

Många kluriga lösningar i inredningen

varv gjorde likadant...

Ett problem uppstod när vi presade båten på undanvind. Rodret behagade knipa helt lätt och vi fann att det glappade i lagringen under vår segling. Konstruktionen är dock ändrad på båtar tillverkade efter vår testbåt.

Ugn som standard ombord

Att leva ombord i Omega fann vi vara behagligt. Som kock uppskattade man snabbt ugnen, som är standard. Som diskare värderade man mycket att man kunde stå vid rufföppningen och se vad som skedde utanför.

Utrymmet för mat är stort, ovanligt stort. Under diskbanken finns ett utrymme på ca 100 liter och bakom ugnen ett på ca 25 liter.

Ovanför ugnen finns det plats för glas och tallrikar. En liten list hindrar dessa att ramlar från att falla ut när man drar bort luckan framför.

Färsk- och sjövattpumpar finns.

Kojerna är kanske något korta. I förpiken har man över 200 cm om man ligger utmed skrovsidorna. Annars är ingen koj över det magiska 200 cm-måttet – för att en koj skall anses ha full längd.

Vi uppskattade dock de flyttbara ryggstöden. De gör att man sitter bra och de kan användas som sjökoj vilket är bra särskilt med småbarn ombord. Att lägga barnen bakom stöden tilltalade oss som småbarnsföräldrar.

Utförandet på inredningen är mycket bra. Taket är klätt med en ljus plastmatta som är både limmad och fäst med ribbor. Snyggt och välgjort.

Plastmatta hittar man också inuti alla stuvfack. Inga råa plasttytor här inte.

Träarbetet är bra. Materialet, mörk teak som oljats väl, står elegant mot det ljusa plasttaket och de turkos dynorna.

Dessutom är hantverket bra med rundade trälistor vid skotten. Tyvärr finns det skarpa hörn vid pentryt och vid navigationsbordet.

Båtens toalett ryms i förpiken på babords sida. Arrangemanget är ovanligt. Normalt sätter man toan i en garderob. Det här arrangemanget är bättre. Dels får man ventilation via förluckan, dels kan man stänga till salongen. Placeringen spar också utrymme.

Klaffbordet är stort. Här kan åtta personer dinera, vilket borde bara något av inofficiellt rekord för

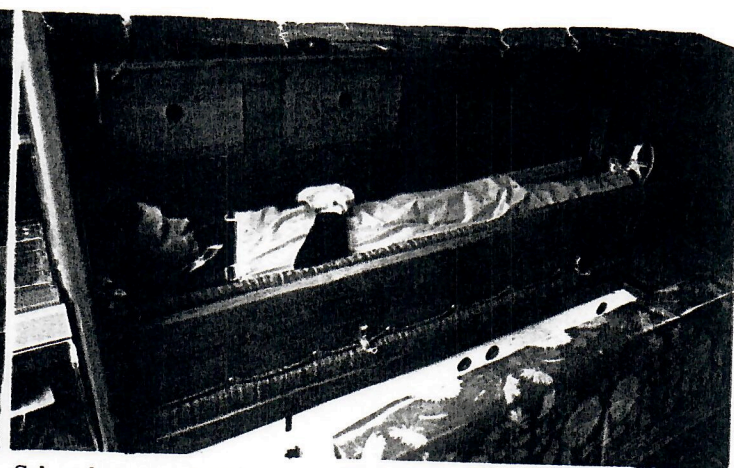
Konsten att ordna mackor i en krängande båt... Omega har små praktiska lister runt pentryt.

båtar i 28-fotsklassen.

Praktiska snäplås på flera ställen

Förutom de finesser vi nämnt finns små snäplås på många platser i båten. De håller t ex matluckan vid pentryt, klaffarna på bordet, toadörren m m. Praktiskt!

Antalet belysningspunkter är generöst tilltaget med lysrör ovan pentryt och läslampor vid alla ko-

Salongskojerna i Omega 28 har flyttbara ryggstöd, som fungerar som slingerskydd. Här ligger man alltså utan att ramla ur kojerna. De kan dessutom sättas intill kojisidan för full bredd på kojerna.

jerna.

Från säkerhetssynpunkt kan man anmärka på att pentryt saknar flamsäkert material på sidorna och att grabbräcken saknas vid utgången.

Upp på däck skulle vi önska att grabbräcket kunde kompletteras med ett par på fördäck.

Avslutningsvis kan vi nämna att båten också säljs i ett antal olika stadier av halvfabrikat.

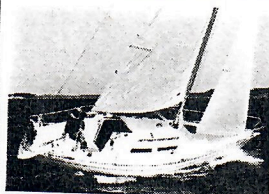
Slutomdöme: En mycket välseg-

lande, lättseglad och enkel båt att manövrera. Fina sjöegenskaper och bra balans.

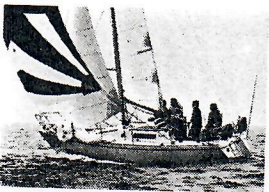
Invändigt är Omega välbyggt med fin slutputs och många kluriga detaljlösningar.

Utrymmena för en familj om fyra är goda. Speciellt beröm för hela pentryavdelningen.

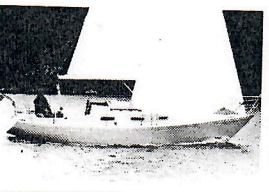
Omega 28 säljs och byggs av Familjebåtar AB, Åkersberga, tel 0764/659 06. Pris i byggsats 92 375 kr. Färdig båt 115 000 kr.

OMEGA 28

CUMULUS

MISTINGUETTE

COMPIS

TEKNISKA DATA	OMEGA 28	CUMULUS	MISTING	COMPIS
Pris sept 78	117 400 kr	129 500 kr	124 000 kr	125 000 kr
Längd ö a	8,57 m	8,56 m	8,75 m	8,56 m
Längd v l	6,80 m	7,05 m	6,60 m	7,10 m
Bredd	2,93 m	2,83 m	2,66 m	2,84 m
Djupgående	1,50 m	1,60 m	1,50 m	1,50 m
Deplacement	2 600 kg	3 200 kg	3 100 kg	3 000 kg
Kölvikt	1 200 kg	1 275 kg	1 390 kg	1 350 kg
Masthöjd	12,80 m	13,20 m	12,35 m	11,60 m
Stor + förtriangel	19 + 13,9	16,0 + 17,6 m	14,9 + 18,2	14,5 + 19,3
Våtytan	16 kvm	16,7 kvm	15,1 kvm	16,2 kvm
Depl/längd/vl	2,02	2,09	2,20	2,03
Segelyta/våtyta	2,05	2,01	2,19	2,08
Segelyta/depl	.417	.393	.394	.403
Marschfart	5,66 knop	5,77 knop	5,58 knop	5,79 knop
Pris per kilo	45:15 kr	40:50 kr	40:00 kr	41:66 kr
HUR RYMLIG?				
Ståhöjd durktak	175 cm	185 cm	175 cm	182 cm
Arbets höjd	90 cm	92 cm	84 cm	80 cm
SB koj	193 x 61 cm	198 x 73 cm	197 x 80 cm	190 x 70 cm
BB koj	193 x 65 cm	146 x 72 cm	197 x 75 cm	190 x 70 cm
Förpik	198 x 171 cm	200 x 190 cm	193 x 173 cm	205 x 170
Stickkoj	190 x 74 cm	178 x 78 cm	197 x 75 cm	200 x 80 cm
Säljare	Familjebåtar AB 0764/659 06	Albin Marin AB 0550/156 60	O-fors Båt- byggeri 0293/530 41	Scanmar AB 08/715 54 54

Många har undrat hur vi tar fram båtarnas jämförelsevärden. Formeln för depl/längd i vl $3\sqrt{\text{depl:vl}}$. Segelyta mot våtyta är bara att dela rätt av. Förhållandet segelyta/deplacement fås genom formeln $2\sqrt{\text{segelyta:3}\sqrt{\text{depl}}}$. Marschfarten, dvs den fart båten lätt når

upp i fås via formeln $1,2\sqrt{\text{vl}}$ i fot.

Här ser man att Omega 1) väger lite i förhållande till sin längd i vattenlinjen 2) har hyggligt med segel 3) har mest segel 4) marschar bra och 5) är dyrare än konkurrenterna.